

CHAPTER 12 – “Closing Arguments” - רֵא אֱלֵקִים

Eruvin 40b

Give a portion unto seven, yea, even unto eight. R. Eliezer explained: ‘Seven’ alludes to the seven days of the creation and ‘eight’ alludes to the eight days of circumcision. R. Joshua explained: ‘Seven’ alludes to the seven days of the Passover and ‘eight’ alludes to the eight days of the festival of Tabernacles: and since Scripture says: ‘Yea, even’, Pentecost, New Year’s day and the Day of Atonement are also included.

Shabbat 31a

Resh Lakish said, What is meant by the verse, ‘and there shall be faith in thy times, strength, salvation, wisdom and knowledge’? ‘Faith’ refers to the Order of Seeds; thy times, the Order of Festivals; strength, the Order of Women; salvation, the Order of Nezikin; wisdom, the Order of Sacrifices; and knowledge, to the Order of Purity. Yet even so ‘the fear of the Lord is his treasure.’

Brachot 10a

“In those days was Hezekiah sick unto death. And Isaiah the prophet, son of Amoz, came to him and said unto him, Thus saith the Lord, Set thy house in order, for thou shalt die and not live etc.” What is the meaning of ‘thou shalt die and not live’? Thou shalt die in this world and not live in the world to come. He said to him: Why so bad? He replied: Because you did not try to have children. He said: The reason was because I saw by the holy spirit that the children issuing from me would not be virtuous. He said to him: What have you to do with the secrets of the All-Merciful? You should have done what you were commanded, and let the Holy One, blessed be He, do that which pleases Him. He said to him: Then give me now your daughter; perhaps through your merit and mine combined virtuous children will issue from me. He replied: The doom has already been decreed. Said the other: Son of Amoz, finish your prophecy and go. This tradition I have from the house of my ancestor: Even if a sharp sword rests upon a man's neck he should not desist from prayer.

Shabbat 151b-152a

‘Or ever the sun and the light be darkened’: this refers to the forehead and the nose; ‘and the moon’ — this is the soul; ‘and the stars’ these are the cheeks; ‘and the clouds return after the rain’ — this is the light of man’s eyes [his eyesight], which is lost after weeping. In the day when the keeper of the house shall tremble’ — these are the flanks [sides] and the ribs; ‘and the strong men shall bow themselves’ — the legs; ‘and the grinders cease’ — the teeth; ‘and those that look out of the windows darkened’ — the eyes. And the doors shall be shut in the streets:20 this refers to the apertures of man; ‘when the sound of the grinding is low’ — on account of the stomach’s failing to digest;21 ‘and one shall rise up at the voice of a bird’, — even a bird will awake him from sleep; ‘and all the daughters of the music shall be brought low — even the voices of male singers and female singers sound to him like a whisper. Yea, they shall be afraid of that which is high — even a small knoll looks to him like the highest of mountains; ‘and terrors shall be in the way’ — when he walks on a road his heart is filled with fears; and the almond tree shall blossom’ — that refers to the coccyx ‘and the grasshopper shall be a burden’ — the rump; ‘and desire shall fail’ the passions.

1. גַּמ' עִירוּבִין מ:

(קהלת יא) "תָּן חֶלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם לְשִׁמוֹנָה" - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: "שִׁבְעָה" - אֵלּוּ שִׁבְעָה יָמֵי בְּרֵאשִׁית, "שִׁמוֹנָה" - אֵלּוּ שִׁמוֹנָה יָמֵי מִילָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: "שִׁבְעָה" - אֵלּוּ שִׁבְעָה יָמֵי פֶסַח, "שִׁמוֹנָה" - אֵלּוּ שִׁמוֹנָה יָמֵי הַחֹג. וְכִשְׁהוּא אוֹמֵר "וְגַם" - לְרַבּוֹת עֲצָרָת וְרֵאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכַּפּוּרִים.

2. גַּמ' שַׁבַּת לֹא.

אָמַר רִישׁ לְקִישׁ: מֵאֵי דְכָתִיב (ישעי לג) "וְהָיָה אֱמוּנַת עֲתִיד חוֹסֵן יְשׁוּעוֹת חֲכֻמַּת וְדַעַת וְגו'". "אֱמוּנַת" - זֶה סֵדֶר זְרָעוֹת. "עֲתִיד" - זֶה סֵדֶר מוֹעֵד. "חוֹסֵן" - זֶה סֵדֶר נְשִׁים. "יְשׁוּעוֹת" - זֶה סֵדֶר נְזִיקִין. "חֲכֻמַּת" - זֶה סֵדֶר קַדְשִׁים. "וְדַעַת" - זֶה סֵדֶר טְהוּרוֹת. וְאֶפְיֻלוֹ הַכִּי, (ישעי לג) "וְיֵרָאֵת ה' הִיא אוֹצְרוֹ".

3. גַּמ' בְּרֻכּוֹת י.

(ישעי לח: א) " בְּיָמִים הָהֵם חָלָה חִזְקִיָּהוּ לְמוֹת וַיָּבֹא אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּרֵאמּוֹץ הַנְּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר קִנֹּךְ צָו לְבִיתְךָ כִּי מֵת אֶתָּה וְלֹא תַחֲיֶה. " מֵאֵי "כִּי מֵת אֶתָּה וְלֹא תַחֲיֶה": מֵת אֶתָּה — בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא תַחֲיֶה — לְעוֹלָם הַבָּא. אָמַר לִיה: מֵאֵי כּוֹלֵי הָאֵי? אָמַר לִיה: מִשּׁוּם דְּלֹא עֲסַקְתָּ בְּפָרְיָהּ וּרְבִיָּהּ. אָמַר לִיה: מִשּׁוּם דְּחִזְזֵי לִי בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ דְּנִפְקֵי מִינַאי בְּנִין דְּלֹא מְעֵלוּ. אָמַר לִיה: בְּהַדִּי כְּבִשְׂי דְרַחֲמֵנָא לְמָה לָּךְ? מֵאֵי דְמִפְקִידַת אִיבְעִי לָךְ לְמַעַבְד, וַיִּמָּה דְנִיחָא קַמִּיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא — לְעַבְד. אָמַר לִיה: הַשְׁתָּא הֵב לִי בְרִיתְךָ, אַפְשָׁר דְּנִרְמָא זְכוּתָא דִּידִי וְדִידְךָ, וְנִפְקֵי מִינַאי בְּנִין דְּמְעֵלוּ. אָמַר לִיה: כְּבָר נְגִזְרָה עֲלֶיךָ גְזִירָה. אָמַר לִיה: בֶּן אֲמוּץ, כֹּלָה נְבוֹאֲתְךָ וְצֹא! כֶּד מְקוּבְלֵי מִבֵּית אָבִי אַבָּא, אֶפְיֻלוֹ חֶרֶב חֲדָה מוֹנַחַת עַל צְוֹארוֹ שֶׁל אָדָם, אַל יִמְנַע עֲצָמוֹ מִן הַרְחָמִים.

4. גַּמ' שַׁבַּת קִנָּא - קִנָּב.

"עַד אֲשֶׁר לֹא תַחֲשֹׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר" - זו פְּדַחַת וְהַחוּטָם, "וְהַיָּרֵחַ" - זו נְשָׁמָה, "וְהַכּוֹכָבִים" - אֵלּוּ הַלְסָתוֹת, "וְנִשְׁבוּ הָעֵבֵים אַחַר הַנְּשָׁם" - זו מֵאוֹר עֵינָיו שֶׁל אָדָם, שֶׁהוּלָךְ אַחַר הַבֶּכִי... "בַּיּוֹם שֶׁזִּזְעוּ שׁוֹמְרֵי הַבֵּית וְהַתְּעוּתוֹ וְגו'". "בַּיּוֹם שֶׁזִּזְעוּ שׁוֹמְרֵי הַבֵּית" - אֵלּוּ הַפְּסָלִים וְהַצְּלָעוֹת. "וְהַתְּעוּתוֹ אֲנָשִׁי הַחִיל" - אֵלּוּ שׁוֹקִים. "וּבִטְלוּ הַטּוֹחֲנוֹת" - אֵלּוּ שִׁינָּיִם. "וְחִשְׁכוּ הָרוֹאוֹת בְּאַרְבּוּבוֹת" - אֵלּוּ עֵינָיִם... "וְסָגְרוּ דְלֵתִים בְּשׁוֹק וְגו'". אֵלּוּ נְקִיבוֹ שֶׁל אָדָם. "בְּשִׁפְל קוֹל הַטְּחִנָּה" - בְּשִׁבִּיל קוֹרְקָבוֹ שֶׁאֵינּוּ טוֹחֵן. "וְנִקְוִים לְקוֹל הַצְּפוּר" - שֶׁאֶפְיֻלוֹ צְפוּר מְנַעֲרָתוֹ מִשְׁנָתוֹ. "וַיִּשְׁחוּ כָּל בְּנוֹת הַשִּׁיר" - שֶׁאֶפְיֻלוֹ קוֹל שְׂרִים וְשִׁרֹת דּוֹמוֹת עֲלֵיו כְּשִׁיחָה... "גַּם מְגוּבָה יִרְאוּ" - שֶׁאֶפְיֻלוֹ גְּבִשׁוּשִׁית קִטְנָה דּוֹמָה עֲלֵיו כְּהַרֵי הָרִים. "וְחִתְחִתִּים בְּדָרְךָ" - בְּשַׁעַת שֶׁמְהַלֵּךְ בְּדָרְךָ נֶעֱשֶׂוּ לוֹ תְּהוּמִים. "וְיִנְאֶץ הַשֶּׁקֶד" - זו קְלִיבוֹסֶת. "וְיִסְתַּבֵּל הַחֲגָב" - אֵלּוּ עֲגָבוֹת. "וְתִפֵּר הָאֲבִיבִינָה" - זו חֲמֻדָּה...

5. רַשׁ"י יב:ד

(יד) כי את כל מעשה - אשר אדם עושה, יביא האלהים במשפט, ולכך נקוד מעשה פתח והטעם למעלה לפי שאינו דבוק לשם: